

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ЗА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 52

от редовно заседание, състояло се на 19.10.1998 г.

ПРИСЪСТВАХА: Ал. Томов, Ив. Драганов, доц. Г. Лозанов, Ст. Данаилов, Д. Коруджиев

ДНЕВЕН РЕД:

1. Мониторинг - БНТ;
2. Мониторинг - БНР;
3. Доклад от г-н Драганов и доц. Лозанов за срещата с г-жа Хени Лайденфрост - програмен директор на ARD - MRD;
4. Информация за писмото от Конституционния съд - докладва г-н Драганов.
5. Разглеждане на въпросника, предложен от Боряна Димитрова, за социологическо проучване;
6. Разни.

Извън дневния ред членовете на НСРТ се срещнаха с независимите депутатите Жорж Ганчев и Веселин Бончев по тяхно искане.

Те изложиха тезата си, че в нарушение на изискването от ЗРТ за плурализъм, политическата им дейност не е представена в националните медии.

Г-н Томов помоли г-н Ганчев да направи своето възражение писмено, което Съвета ще представи на двамата Генерални директори.

Доц. Лозанов допълни, че НСРТ няма такива прерогативи, неговите правомощия по закон са минимални.

Г-н Драганов предаде на г-н Ганчев един екземпляр от отчета на НСРТ за шестмесечната му дейност, където се вижда, че НСРТ не насърчава този вид политика на медиите, а настоява за плурализъм и обективност.

Г-н Томов запозна членовете на Националния съвет за радио и телевизия с полученото писмо от г-н Георги Първанов, с което ръководството на парламентарната група на демократичната левица иска среща с НСРТ, за обсъждане на следните теми:

- Законът за радио и телевизия и Закона за далекосъобщенията;
- Програмните и структурни промени в БНТ и БНР;
- Методиките за оценка на участието на различните институции и политически сили в програмите на БНТ и БНР;
- Причините за уволненията на известни журналисти от националните медии.

В духа на целенасочено провежданата политика на прозрачност при вземане на решения от страна на НСРТ, неговите членове приеха предложението за среща на 21 октомври т. г. от 14.30 часа и покани

ръководството на ПГДЛ в зала 142 в сградата на пл. "Кн. Ал. Батенберг" № 1.

За тяхно сведение, специално бе изпратен един екземпляр от отчета на НСРТ за шестмесечната дейност.

ПО ТОЧКА "ПЪРВА":

Членовете на НСРТ изслушаха г-жа Овчарова, която представи мониторинг за периода 12-18.10.1998 год. на новините по Канал 1 на БНТ, както и направеното от нея процентно разпределение на темите.

Доц. Лозанов изрази мнението, че е по-точно този вид разпределение да се прави по брой на обектите, а не по темите.

Във връзка с получените протестни писма по повод предаването "Конфликти", излъчено на 07.10.1998 год., г-жа Овчарова запозна членовете на НСРТ с направеното от нея проучване и допълнително полученото писмо от Българска асоциация Универсална енергия, с което се иска право на отговор.

На г-жа Овчарова бе възложено да напише писмо до Асоциацията и да им обясни законовия ред за даване на правото за отговор.

Във връзка с насрочената среща с ръководството на ПГДЛ, на г-жа Овчарова бе възложено до 21.10.1998 год. да представи на членовете на НСРТ критериите и точната методика по която работи.

Г-жа Илинчева представи своите наблюдения върху новинарските емисии на Ефир 2, които отговарят на изискванията на ЗРТ и образователните програми по двата канала на БНТ, където липсата на програмна концепция за тези програми води до нарушение на чл. 66, т.

1. (да издига културното и образователно равнище и информираността на населението).

Освен това излъчвана програма и по двата канала на БНТ е в изключително нарушение на чл. 4, т. 8, 9 и 11, т. е. Не гарантира достъп до националните и световни културни ценности, не популяризира научните и технически постижения, не защитава националните и духовни ценности на българския народ.

На г-жа Илинчева бе възложено тези констатации да бъдат изпратени на г-н Попйорданов, да продължи наблюденията си в тази насока и до 21.10.1998 год. да представи на членовете на НСРТ критериите и точната методика по която работи.

Г-н Драганов сподели с останалите членове на НСРТ, че рекламите на "Савой клуб", излъчвани по БНТ, съдържат послание за агресия, което е недопустимо от гледна точка на ЗРТ.

В тази връзка членовете на НСРТ решиха да бъдат изискани всички реклами на "Савой клуб", за да могат да вземат становище по този въпрос.

ПО ТОЧКА "ВТОРА":

Г-н Шабански представи мониторинга за изтеклия период от време на БНР. Обект на наблюдение за програма "Хоризонт" са били: информационните емисии и основните осведомителни бюлетини, "Без контрол", "Неделя 150", "Закуска на тревата", "Хора, пътища, автомобили", "Спорт и музика", "Хоризонт за вас", "Нощен Хоризонт" (от 15 и 17.10.), "По първи петли" (от 17.10.) и за програма "Христо

Ботев": "Добър ден", "Евроинтеграцията" (ежедневно), "Ношно кабаре", "Гражданинът Х", "Три и половина по Рихтер".

Констатирано е за втори пореден път нарушение на чл. 42, ал. 4 от ЗРТ в предаването "Хора, пътища, автомобили" за излъчени реклами в интервал по-малък от 20 минути. Подобна е ситуацията и с предаването "Три и половина по Рихтер", излъчено на 17 и 18 октомври.

В останалите предавания не са констатирани отклонения от изискванията на ЗРТ.

На г-н Шабански бе възложено да обърне повече внимание на образователните програми и до 21.10.1998 год. да представи на членовете на НСРТ критериите и точната методика по която работи.

ПО ТОЧКА "ТРЕТА":

Г-н Драганов информира членовете на НСРТ за срещата с г-жа Хени Лайденфрост - програмен директор на DRD - MDR, на която е присъствал и доц. Лозанов. Разисквани са темите за таксите, структурните взаимоотношения и предаванията за малцинствата.

ARD като обществено-правна телевизия не излъчва предавания за малцинствени групи, MDR като част от нея и като регионална телевизия излъчва два пъти в месеца програма "Сънчо" - 10 мин., която върви на два канала - съответно на немски и на местния език, на лужските славяни.

Следи се стриктно заплащането на таксите, които са в размер на 23 марки за всеки телевизор. Глобите за неплатени такси са много високи. Освободени са само доказано социално слаби и безработни.

Г-жа Лайденфрост е изразила своята готовност и за бъдещо сътрудничество.

ПО ТОЧКА "ЧЕТВЪРТА":

Членовете на Националния съвет за радио и телевизия се запознаха с материалите изпратени от Конституционния съд: препис от искането на 61 народни представители от XXXVIII Народно събрание за обявяване на противоконституционност изцяло на чл. 6, чл. 8, ал. 1 и 2, чл. 11, ал. 2, чл. 23, ал. 2, чл. 27, т. 5, чл. 44, чл. 45, чл. 47, чл. 48, чл. 60, ал. 2, чл. 62, ал. 2, § 10, § 11, ал. 2, § 12, § 14, ал. 4 и § 17; частично на чл. 9, чл. 11, ал. 1, чл. 27, т. 4 и 6, чл. 42, чл. 56, чл. 62, ал. 3 и 7; както и заглавията на Глава втора и на Раздел у от Глава втора от Закона за далекосъобщенията (обн. ДВ, бр. 93/1998), както и препис от определението на съда от 9 октомври 1998 по конституционно дело № 30/1998, с което Националния съвет за радио и телевизия е конституиран като заинтересована страна и има възможност да изложи своите съображения.

След проведените дебати, правният съветник на НСРТ, доц. Нели Огнянова предложи следният вариант за становище до Конституционния съд.

СТАНОВИЩЕ

на НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЯ

относно: Определение на Конституционния съд
от 9 октомври 1998, с което Националният съвет за радио и
телевизия е конституиран като страна по конституционно дело

№30/1998 за установяване на противоконституционност на разпоредби от Закона за далекосъобщенията (ДВ, бр.93/11.08.1998)

Уважаеми господа конституционни съдии,

Националният съвет за радио и телевизия в настоящото становище взема отношение към искането на 61 народни педставители за обявяване на противоконституционност на отделни разпоредби на Закона за далекосъобщенията, само в частта му (т. III), отнасяща се до лицензирането на далекосъобщителни и радио- и телевизионни оператори и съответните правомощия на двата регулаторни органа - Държавната комисия по далекосъобщенията (ДКД) и Националния съвет за радио и телевизия (НСРТ).

Със Закона за далекосъобщенията (обнародван ДВ бр.93/11.08.1998) беше разработена процедура за лицензиране на далекосъобщителни оператори и беше създаден регулаторен орган в областта на далекосъобщенията - ДКД. Тези две обстоятелства имат пряка връзка към дейността на Националния съвет за радио и телевизия, който от своя страна следва да осъществява лицензирането в областта на електронните медии у нас.

Същевременно Народното събрание прие Закон за радиото и телевизията, който точно определя правомощията на НСРТ в областта на лицензирането на радио- и телевизионни оператори.

Процедурите по двата закона - ЗД и ЗРТ - са синхронизирани. Създава се правна възможност едно лице да кандидатства:

- само по Закона за далекосъобщенията за лицензия като далекосъобщителен оператор за осъществяване на определени вид далекосъобщителни услуги;
- само по Закона за радиото и телевизията за лицензия като радио- и/или телевизионен оператор;
- по ЗД и по ЗРТ, когато кандидатът има намерение едновременно да създава радио- и/или телевизионни програми и да ги разпространява чрез свои наземни съоръжения (ефир), своя кабелна мрежа или по друг начин.

Разграничението е направено, защото в процеса на лицензиране се следи за спазване на различни по своя характер изисквания към кандидатите - по ЗД това са предимно изисквания с технологичен характер, а по ЗРТ - предимно изисквания към съдържанието на програмите от гледна точка на естетически качества, национално и културно разнообразие и т.н.

Друга специфика на двата закона е в предвидените начини за избор на лицензиант : по ЗД ще се използва тръжна процедура, доколкото финансовите възможности на кандидатите имат водещо значение, а по ЗРТ ще се използва практически процедура на регистрация при изпълнени изисквания, и само в определени случаи ще се провежда конкурс (но никога търг - такъв не е предвиден), тъй като водещо за лицензиране на едно лице като радио- и/или телевизионен оператор е да покаже достойнства на програмните си намерения, схеми и проекти, без финансовата страна да е водеща.

Запазена е самостоятелността на двете процедури, още повече като се има предвид, че ДКД е регулаторен орган по отношение на 29 вида различни класа далекосъобщителни услуги, а НСРТ съгласно със

ЗРТ и в рамките на правомощията си по този закон изготвя проектите за лицензионен акт за радио- и/или телевизионен оператор.

В искането се смесват лицензните за програма и за разпространение, като се твърди, че и за програма, и за излъчване лицензирането е у ДКД.

Това не е вярно, още повече, че в напредналите страни *излъчването* (т. е. ефирният пренос) важи за все по-малка част от програмите, а разпространението на голямата част (до 80% в САЩ) не се лицензират или контролират изобщо поради напредъка в технологиите и използването на спътников пренос. А необходимостта от лицензия за радио- и телевизионна дейност ще съществува за всички оператори, които са под юрисдикцията, определена в Закона за радиото и телевизията.

В заключение, двете лицензионни процедури по Закона за далекосъобщенията и по Закона за радиото и телевизията, включително разграничените правомощия на ДКД и НСРТ, не създават предпоставки за нарушаване на свободата на словото. Изразяваме надежда, че в процеса на прилагане на ЗД и ЗРТ ще се създаде добър синхрон на ДКД и НСРТ на основата на принципите прозрачност, равно третиране на кандидатите, бързина и ефективност.

ПО ТОЧКА "ПЕТА":

На членовете на НСРТ бе раздаден предложението от г-жа Боряна Димитрова въпросник за провеждане на социологическо проучване, който да обсъдят на следващото заседание.

ПО ТОЧКА "ШЕСТА":

- Г-н Драганов информира членовете на НСРТ, че е разговарял с г-жа Милада Кирова, технически директор на БНТ и тя е поела ангажимент да направи комисия, която да даде компетентна оценка на получените оферти за изграждане на компютърна информационна мрежа.

- Г-н Драганов прочете писмо от издателска къща СИЕЛА, във връзка с организирания от тях семинар, предназначен за специалисти в областта на счетоводството, данъчното облагане, социално осигуряване и др.

Членовете на НСРТ решиха г-жа Спаска Янева да участва в семинара при пълен пансион.

Г-н Драганов запозна членовете на НСРТ с Декларацията на СБЖ и писмо от г-н Шиляшки, председател на Комитета по енергетика, във връзка с предаването "Добър ден", излъчено на 09.10.1998 год. по програма "Христо Ботев" на БНР с участието на г-жа Виза Недялкова.

В тази връзка и в отговор на медийния дебат около дисциплинарното уволнение на Виза Недялкова, Антонета Ненкова и Емил Иванов, НСРТ реши на следващото си редовно заседание да разгледа случая.

За тази цел от БНР бяха изискани следните материали:

- правилник за дейността на БНР;
- протокола от заседанието на УС, на което е приет правилника;
- заповедта за уволнението на тримата журналисти;
- предишни заповеди (ако има) за дисциплинарни нарушения от страна на тримата журналисти;
- запис на предаването "Добър ден!" от 9 октомври 1998 г.

Г-н Драганов прочете за сведение писмото от г-н Александър Велев, генерален директор на БНР, в което той ги уведомява за изразената готовност от страна на УС на БНР за подпомагане чрез националния ефир на българските граждани в неравностойно здравословно и социално положение със специализирани рубрики по програма "Христо Ботев".

Пресинформация за заседанието на НСРТ от 19.10.1989 година

На своето редовно заседание от 19 октомври 1998 година НСРТ:

1. Се среща по тяхно искане с независимите депутати Жорж Ганчев и Веселин Бончев, които изложиха тезата си, че в нарушение на изискването от ЗРТ за плурализъм, политическата им дейност не е представена в националните медии.
2. В духа на целенасочено провежданата стратегия за прозрачност на своята дейност, НСРТ прие предложението на ръководството на ПГДЛ за среща.
3. В отговор на медийния дебат около дисциплинарното уволнение на Виза Недялкова, Антонета Ненкова и Емил Иванов и на Декларацията на СБЖ и Писмото на председателя на Комитета по енергетика Иван Шиляшки, адресирани до НСРТ, съветът реши да изиска от Управителния съвет на БНР документация по случая и да я разгледа на следващото си редовно заседание.
4. По време на заседанието членът на НСРТ Димитър Коруджиев обясни във връзка с изказването си за Виза Недялкова по радио "Свободна Европа", че е бил подведен за роднинските ѝ връзки.

Следващото заседание бе насрочено за 26 октомври 1998 г. от 10.00 ч.

ПРИЛОЖЕНИ ДОКУМЕНТИ КЪМ ПРОТОКОЛ № 52 от 19.10.1998

1. Писмо с вх. № 282/15.10.1998 год. от г-н Жорж Ганчев, народен представител;
2. Писмо с вх. № 283/15.10.1998 год. от г-н Жорж Ганчев, народен представител;
3. Писмо с вх. № 285/15.10.1998 год. от г-н Георги Първанов, председател на ПГДЛ;
4. Мониторинг - БНТ, Канал 1;
5. Писмо с вх. № 284/15.10.1998 год. от Българска асоциация Универсална енергия;
6. Мониторинг - БНТ, Ефир 2;
7. Мониторинг - БНР;
8. Информация с вх. № 270/06.10.1998 год. от г-жа Хени Лайденфрост, програмен директор на ARD - MDR;
9. Писмо с вх. № 278/13.10.1998 год. от Конституционния съд;
10. Проектно-въпросник за мониторинг на обществената оценка за дейността на радио-телевизионните оператори и техните програми, изготвен от г-жа Боряна Димитрова;
11. Писмо с вх. № 286/15.10.1998 год. от издателска къща СИЕЛА
12. Декларация с вх. № 281/15.10.1998 год. от ръководството на СБЖ;
13. Писмо с вх. № 287/18.10.1998 год., от г-н Иван Шиляшки, председател на Комитета по енергетика;
14. Писмо с вх. № 279/13.10.1998 год. от г-н Александър Велев, генерален директор на БНР.

ЧЛЕНОВЕ НА НСРТ:

Дим. Коруджиев:

- ^

Д.Ц,Г,Лозанов:

Ст. Данаилов: • ^ ^ J ^ V ^ ^ ^ ^

И - Сърчаджиев: Отсъствал

Председател на НСРТ:

^ Секретар на НСРТ:

- /

Ал. Томов

- (Шг:
Ш Драганов

Изготвил протокола:

Снежана Милева

